

„Om de dronkne te doen tot de dorstige.”

En het geschiedde, als hij de woorden dezes vloek hoorde, dat hij zich zelve zegene in zijn hart, zeggende: Ik zal vrede hebben, wanneer ik schoon naar mijns harten goeddunken zal wandelen, om de dronkne te doen tot de dorstige.

Deut. 29: 19.

Er is een drinken ter stilling van den dorst, en er is een drinken, om, ook waar van dorst geen sprake is, zich op te winden en boven zeker gevoel van gedrukktheid te verheffen.

Van nature, gelijk God ons die natuur eens in de schepping gaf, kent de mensch noch in eigenlijken zin dorst, noch voelt hij behoefte aan opvoeding. En ook in den staat der heiligheid zal er eenwijdigheid noch dorst om te lesschen zijn, noch drang om in staat van opwinding te geraken.

Zoo zijn en die dorst en die zucht naar opwinding, beide het gevolg van zonde, en van misstand uit die zonde geboren.

Neemt ge het eerst lichamelijke, dan begint de dorst te prikkelen als er koorts opkomt, als we ons overmoeid hebben, of als onze dagelijksche beker vocht ons onthouden werd. Al 'twelk in het paradijs ondenkbaar was. En zoo ook komt lichamelijke drang om wijn of sterken drank te gebruiken uit een gevoel van matheid op, uit ingezonden kracht, uit een gewarwording van benauwdheid en van bedrukktheid die beklemmt. Alles in het Paradijs ondenkbaar.

En neemt ge het overdrachtelijke, spreekt ge van dorst naar geluk, dorst naar geld, dorst naar zingenot, en zooveel meer, dan is ook dat, even als het dorsten naar de gerechtigheid, alleen in zondigen toestand denkbaar. En zoo ook is het trachten naar opheffing uit de matheid van het alledaagsche leven alleen daartoe te verklaren, dat ten gevolge van zonde en ellende, dit alledaagsche leven zoo weinig bevrediging schenkt aan wat in ons om bevrediging roept.

Toch ligt er tusschen het stillen van zijn dorst, en de poging om zich op te winden, altoos dit verschil, dat wie zijn dorst stillt, niet anders bedoelt, dan weer in de gewone stemming van alledaagsche voldaanheid te geraken, terwijl de man die zich opwindt, met dat gewone niet tevreden, er naar tracht en streeft om zich tot levendiger stemming op te heffen.

Bij het eigenlijke drinken treedt dat onderscheid duidelijk aan het licht.

Wie werkelijk dorst heeft, is niet kiescheurig. Water is hem een kostelijke drank. En is zijn dorst geleest, dan is zijn drinken uit.

Hij daarentegen, die drinkt om zich op te winden, om eens vroolijk te zijn en zijn leed te vergeten, heeft niets aan water, hem is sterke drank behoefte, en eens de beker aan de lippen, prikkelt de staat van vroolijkheid, waarin hij geraakt, hem telkens tot meer drinken. In den drank zelf zit de prikkel die altoos om meer drank vraagt.

En in zaken is het evenzoo.

Wie poverlijk levend, dorst naar een fatsoenlijk bestaan, is, als hij dit bereikt heeft, tevreden, dankbaar en gelukkig. Zijn dorst naar geluk is gestild.

Hij daarentegen die uit zucht naar eer, geld of zingenot hooger op wil, komt nooit tot rust. Het verkregen geld zelf prikkelt hem om telkens naar rijker schat te grijpen. Ook die geldzucht, die genotsucht, die eersucht wordt een hartstocht. En de historie van ieders leven leert het immers, zoodra er hartstocht in het spel komt, zijt ge u zelve geen meester meer, en stilt ge uw ongebreidel verlangen nooit.

En toch, hoe gevaarlijk die onvoldaanheid met uw bestaanden toestand worden kan, die onvoldaanheid is in den zondaar natuurlijk.

Nu zijn er drieërlei soort van zondaren. De eerste zijn de straks geteekenden, die enkel dorsten naar uitwendig geluk, of bij wie de zucht om zich maatschappelijk te verheffen, tot een hartstocht wordt die hen verleert.

Dan is er een tweede soort menschen, die op het oorkussen van hun onvoldaanheid insliepen. Het zijn zulken die geen kansen, om tot meer voldoende staat te geraken. Ze dooden daarom in zich allen prikkel tot energie. Ze zitten bij de pakken neer. En ze blijven tot hun dood toe wat ze waren.

Het zijn de slachtoffers der moedeloosheid en der onverschilligheid. Lieden zonder merg in den rug en zonder pit in het bloed. Leiders van een planten leven, in wie het mensche-lijk leven ten slotte ondergaat.

Maar nu is er ook nog een derde soort. Een soort lieden die ook hongert en dorst, een soort lieden die ook streeft naar verheffing van hun geest tot hooger staat en standpunt; maar lieden die dit zoeken, niet in het uitwendige, maar inwendig, en daardoor hier reeds geraken tot een gelukstaat, dat er eeuwig leven in hun ziel bruist en tintelt.

„Alle gij dorstigen, komt tot de wateren, roept Jesaja uit, en heel de Schrift spreekt ons van een Fontein van levend water, zóó dat wie daaruit gedronken heeft, niet meer dorsten zal in eeuwigheid.

En hooger nog dan dit stillen van den dorst der ziel door te drinken uit de Fontein des levens, kent ook de Schrift een staat van geestelijk geluk, dat ze niet aanziet met het ingebeelde geluk van een die zich dronken drook te vergelijken.

Op ieders lippen leeft de uitroep uit den Psalm: „En zult beek van welkust maakt hier elk in liefde dronken.”

En als op den Pinksterdag de apostelen in heilige verrukking gebracht zijn door den Heiligen Geest, ziet een ieder hen die verhoogde stemming van geluk aan, die sommigen doet vragen, of dezen niet vol zoenen wijns zijn. En het is daarop dat de apostel antwoordt: Neen, dezen zijn niet vol zoenen wijns, maar dit is de uitwerking op hun stemming van den Heiligen Geest.

Van geloofsstandpunt moeten we alzoo noch dat gevoel van prikkelenden dorst, noch die behoefte om tot hooger stemming te geraken, in anderen afkeuren.

Integendeel, met de lieden van de tweede soort, die in hun plantenleven alle moed en pit, alle initiatief en energie verloren, is op Christelijk terrein niets uit te richten. Zij kennen het heimwee naar het paradijs niet, en kennen evenmin den hartstocht naar een gelukstaat van hooger orde.

Veelmeer moet rondborstert erkend, dat dit gewone leven, zonder meer, den mensch, die nog niet geheel aan zichzelf ontkent, niet kan bevredigen; dat meer en hooger ons wenkt. Maar wat we wel te doen hebben, is dit.

Beginnt de prikkel naar meer en beter te werke

en zien we dat die prikkel den ongelukkige drijft om hooger bevrediging te zoeken in geld en genotzucht, dan is het plicht, zulk een te waarschuwen, hem van dat tot zonde leidende pad af te houden, en hem te lokken naar het pad, waarop de overste Leidsman ons voorgaat.

De tegenstelling moet dan scherp gesteld worden.

Immers wie wakker geworden en geprikkeld om naar meer en beter te streven, zijn dorst en zijn zucht naar opwinding poogt te stillen door zich op de wereld te werpen, vergaapt zich aan den schijn, verslaaft zich in plaats van zich vrij te maken, en bereikt wat hij beoogt, nooit.

Neen, er is maar één, een van God ons gegeven middel, om dat drukkend gevoel van onvoldaanheid te doen omslaan in heilig genuegte, en dat middel is, dat ge drinkt uit de Fontein van het water des eeuwigen levens, en dat ge deuchtig wordt de hooge verrukking, die alleen de Heilige Geest in u kan wakker roepen.

De eerczucht, de geldwolf, de slaaf van het zingenot, hoe diep en met wat volle teugen hij ook uit den beker der wereld druike, blijft tot in de trekken van zijn gelaat de koortsachtige stemming van onvoldaanheid tonen, die hem rusteloos inwendig kwelt.

En daarentegen waar geloof doorbreekt, en gedronken is uit de Fontein des eeuwigen levens en de Geest de ziel verlost en opheft, daar kunt ge, tot zelfs in de hut van den armste, man en vrouw en kinderen vinden, die de hooge voldaanheid in heel hun persoon en saamleven uitdrukken.

En nu is het beide malen zoo, dat de aard der zaak altoos den dronkne doet tot den dorstige. Aldus is het in de wereld.

Ook daar zijn er dorstigen die nog pas naar den beker der wereld beginnen te grijpen, en naast hen de dronknen, d. w. z. zij, die reeds met volle teugen uit den beker der wereld gedronken hebben. En onveranderlijk mengen beide zich dooreen.

De matigheid, om alleen zijn dorst aan de wereld te lesschen, is onbestaanbaar. De dorstige vindt den dronkne, vermengt zich met hem, en wordt met hem lotgemeent.

En juist datzelfde ziet ge op geestelijk gebied. Jezus sprak hen, die dorsten naar de gerechtigheid, zalig, omdat waarachtige dorst naar gerechtigheid een zoo machtige prikkel wordt, dat ze van zelf uitdrijft, om den hooger geestelijken gelukstaat te zoeken.

Want het is wel waar, dat er tal van belijders zijn, die niet verder grijpen, niet hooger mikken en met hun dorre belijdenis tevreden zijn. Maar vraag dan ook niet, hoe het bij de zulken met het dorsten naar de gerechtigheid staat. Wie zal zeggen, of ze ooit dien dorst waarachtig gevoeld en gekend hebben.

Waar waarachtige dorst naar gerechtigheid is, volgt altoos vanzelf de hooge verrukking van den geest, en daardoor is wie dorst welgelukzalig.

Maar hieruit volgt dan ook, dat er een soort streven is, dat vanzelf op teleurstelling moet uitloopen.

Zegt iemand: Ik zal mijn dorst aan de wereld matiglijk stillen, zonder in opwinding of hartstocht over te slaan, en daarnaast zal ik matiglijk mijn dorst naar gerechtigheid doen bedaren, zonder geestelijke verheffing na te jagen; poogt iemand, gelijk het heet, van beide wallen te eten, en eenzijdig in de wereld en anderzijds in God de bevrediging van zijn innerlijk heimwee te zoeken; dan is de onverbiddelijke uitkomst, dat hij in voor de wereld én voor het geestelijk leven mislukt.

Lang duurt de worsteling tusschen die beide dan ook niet. Zulk een halfheid en tweeslachtigheid straft zich hard. En dan is de uitkomst bijna onveranderlijk, dat het grijpen naar de wereld al vuriger wordt, tot welhaast God geheel wordt vergeten en de wereld heel het hart inneemt.

En al schijnt men dan op aarde de wijste keuze te hebben gedaan, vroeg of laat wordt ook aan zulk een halfheid van Mozes veruld: Wie zich afwendt van den Heere zijn God, om de paden der wereld te dienen, in hem wordt die afval „een wortel die gal en alsem draagt.” (Deut. 29: 18).

Amsterdam, 17 Juni 1904.

Keucheniuschool.

De Breukelaar geeft in ons Zendingblad de volgende belangrijke mededeelingen over de Keucheniuschool:

De belangstelling voor de Keucheniuschool neemt toe. In de pers wordt allengs meer de aandacht op het belang der school gevestigd; zij begint de eere te genieten om hier en daar in Zendingssamenkomsten besproken te worden, en gedurig komen er giften voor haar in. Dit stemt tot blijdschap. Deze school is de belangstelling en liefde onder Kerken ten volle waard. Van haren bloei hangt middelkerijwijze voor een groot deel het welzijn onzer Zending op Midden-Java af. Natuurlijk is thans de Keucheniuschool nog niet, wat zij worden moet. Naarmate echter hare reorganisatie naar het plan, dat de Synode heeft vastgesteld, tot uitvoering komt, zal zij kunnen beantwoorden aan haar heerlijk doel.

Die reorganisatie heeft echter tijd nodig, om haar beslag te verkrijgen. Zij moet met kracht en beleid, zonder dralen, maar ook zonder overhaasting worden doorgevoerd.

Zoodra voorheen de school gedreven werd, kon zij onmogelijk haar doel bereiken. Onderscheidene omstandigheden, als illusoire voorstelling van den toestand op Midden-Java bij hare stichting; in verband daarmee eene ondoelmatige inrichting; gebrek aan geschikte leerlingen en onvoldoende personeel, waren daarvan oorzaak.

Daarom heeft de laatste gehouden synode besloten de Keucheniuschool te reorganiseren tot eene werkelijke opleidingschool, die er voor berekend is, om bekwaame helpers te vormen voor de drieërlei diensten.

Dit reorganisatieplan splitst de Keucheniuschool in twee afdelingen. De eerste afdeling geeft de opleiding, die alle helpers zonder onderscheid noodig hebben; de tweede afdeling moet ingericht worden voor de speciale vorming van helpers bij den dienst des Woords.

De bedoeling daarbij is, dat de leerlingen, zoodra zij de eerste afdeling der school doorloopen hebben, tot helper bij den schooldienst of hooftaandiensten worden aangesteld. Zij behoeven dan niet te lang ongeschuld te blijven en onwettig niet aan het desavaleren. Uit deze helpers worden dan later de geschikten uitgekozen en naar de tweede afdeling gezonden, om nader gevormd te worden tot helper bij den

dienst des Woords. In den regel zullen dus de leerlingen in de tweede afdeling voort reeds als helper dienst hebben gedaan. Dit brengt ook het voordeel mee, dat zij dan in deze afdeling komen op eenen leeftijd, waarin men voor theologisch onderwijs meer vatbaar is, en bij de voltooiing der studie ook genoeg, om in de kringen der Javanen invloed te kunnen hebben.

Deze tweede afdeling, die iets geheel nieuws moet worden, bestaat echter thans nog niet. Zij kon niet worden opgericht, omdat er voor deze afdeling nog geen leerlingen zijn. Wel zijn er onder de tegenwoordige helpers enkelen, die hiervoor in aanmerking zouden kunnen komen. Maar omdat er groot gebrek aan helpers is, kunnen deze thans nog niet worden gemist voor den practischen arbeid.

Zoodra eerst nog wat jongere helpers de eerste afdeling verlaten, kan de tweede afdeling worden ingericht.

Ook is de docent nog niet benoemd, die aan het hoofd dezer afdeling moet staan.

De eerste afdeling is echter aanvankelijk gereorganiseerd. Zij omvat thans vijf leerjaren. Het leerplan voor deze afdeling is voorloopig aldus vastgesteld:

Leervakken.	Aantal uren p. week.				
	1e klas.	2e klas.	3e klas.	4e klas.	5e klas.
Bijbelzche geschied.	4	4	4	3	1
Lezen.	6	6	4	3	—
Schrijven.	5	3	2	—	—
Rekenen.	4	4	4	4	2
Javanische taal.	—	—	2	2	2
Maleische taal.	—	—	2	2	2
Hollandsche taal.	3	5	5	5	5
Aardrijkskunde.	1	1	1	1	—
Geloofsleer.	—	—	2	2	1
Gesch. van Java.	—	—	1	1	—
Teekenen.	1	1	1	1	—
Kerkgeschiedenis.	—	—	—	2	1
Opvoedkunde.	—	—	—	1	1
Bijbelkennis.	—	—	—	1	1
Les v. d. miss. arts.	—	—	—	—	1
Zang.	2	2	2	2	2

Bovendien worden van de leerlingen der vijfde klas dagelijks één derde deel twee uur in het hospital en twee derde deel twee uur in eene kampingschool practisch geoefend.

Het eerste leerjaar is eigenlijk een proefjaar, terwijl het laatste jaar voor een aanmerkelijk deel aan practische vorming is gewijd.

Ook is de reorganisatie der school, wat betreft de wijze waarop de leerlingen worden aangenomen, ten uitvoer gelegd, zooda door de Synode is bepaald.

Vroeger werd ieder, die zich aanmeldde en niet al te ongunstigen indruk maakte, aangenomen tot leerling.

Alle leerlingen ontvingen onderwijs, kost en inwoning voor rekening der generale kas. Dit stelsel bracht ernstige bezwaren mee. Sommige kwamen om te eten, niet te leeren; anderen waren ongeschikt of verlieten de school, omdat het onzeker was, of men bij voltooiing der studie wel als helper zou worden aangesteld. Hierin moest verandering gebracht worden.

In den regel worden nu slechts leerlingen aangenomen die door de missionaire dienaren zijn gezonden. In 1903 werden 10 nieuwe leerlingen aangenomen: 5 gezonden door Dr. Bakker, 2 door Dr. Ruijsenaars en 3 door Dr. Zwaan. Deze leerlingen worden nu opgeleid voor rekening van de Kerken van Heeg, Rotterdam en Amsterdam, en zijn aan de Zending der Kerken verbonden. Een leerling is aangenomen voor particuliere rekening.

Deze regeling biedt beteren waarborg, dat men geschikte leerlingen krijgt; voorkomt, dat de leerlingen zoo gemakkelijk de school verlaten; en maakt de kosten voor de generale kas een weinig lichter.

De vergoeding, die voor voeding, huisvesting, kleeding en levensmiddelen moet worden betaald, is na ingewonnen advies door de deputaten aldus vastgesteld: Voor voeding en huisvesting per leerling f 5 per maand; voor leer middelen per leerling f 1.50 per maand; en voor kleeding het bedrag der kosten, die elke leerling maakt. Hiervoor kon geen vast bedrag gesteld, omdat sommige leerlingen zelf voor hunne kleeding zorgen.

Het spreekt van zelf, dat het ook dringend noodzakelijk is, om het onderwijzend personeel aan de school te versterken.

Thans moet br. Zuidema alles alleen doen. Hij heeft slechts een paar Javaansche onderwijzers, om hem te helpen. Zoolang er nog geen directeur en docent aan de school werkzaam zijn, kan zij onmogelijk tot bloei komen. Hiervan ten volle doordrongen, hebben de deputaten, na de Synode, de zaak der benoeming van eenen directeur en docent onmiddellijk ter hand genomen.

Toch is er op dit oogenblik nog geen benoeming geschied. Vooraf moesten de noodige adviezen ook uit Indie, worden ingewonnen; bovendien moest eerst eenigszins vaststaan, dat het plan van reorganisatie, ook met het oog op de kosten, uitvoerbaar was. Deze voorbereidende arbeid heeft veel werk en tijd gevorderd. Thans is het zoover, dat de benoeming van eenen directeur wel spoedig een feit zal zijn geworden, terwijl ook de benoeming van eenen docent weldra mag worden verwacht.

Wel is er voor den docent, zoolang de tweede afdeling der school nog niet bestaat, nog geen practische arbeid te doen. Dit neemt echter niet weg, dat de benoeming spoedig moet geschieden, dewijl het nog geruimen tijd zal moeten duren, eer een benoemde in functie zal kunnen treden, omdat er een tijd van voorbereiding noodig is. En natuurlijk, zoodra er leerlingen voor de tweede afdeling zijn, moet ook de docent gereed zijn, om te kunnen optreden.

Zooda men gezien heeft, is de benoeming van een docent reeds geschied, en nu ook de benoeming van een directeur ophan-den schijnt, is er goede hoop, dat de Keucheniuschool een betere toekomst tegemoet gaat.

Zij was al te lang het stiefkind onzer Zending.

De historie der kerk.

Rev. Henry E. Dosker D.D., die onlangs tot professor in de kerkhistorie aan het Presbyteriaansche seminarie te Louisville, Kentucky, is benoemd, hield bij de aanvaarding van zijn ambt een rede, waarin hij op de plaats wees die de kerkgeschiedenis in de theologische studie behoort in te nemen.

Wat hij over het hoog belang dezer

historische studie zegt, is waard ook in ons land te worden gehoord, te meer omdat ook uit deze inaugureele rede blijkt, hoe de nieuwere theologische ontwikkeling in ons vaderland aan de overzijde van den Oceaan de aandacht trekt.

„Het verdient onze aandacht, zoo zegt Prof. Dosker, dat de herleving van het Calvinisme in Nederland, ten nauwste is verbonden aan, ja den stoot heeft gegeven tot een opmerkelijke krachtsontwikkeling op het gebied van het historisch onderzoek. De strijdleuze is ginds geworden: *Laat uw historische studie niet onderbroken worden*. En dit is de natuurlijke toepassing van een algemeen beginsel. Want een onderzoek, dat doordringt tot het hart en het merg van een zaak, is natuurlijk een onderzoek naar de natuur zelf en het wezen van die zaak, of liever nog, naar de geschiedenis van de organische ontwikkeling ervan, of zoo als we in het Hollandsch zeggen, naar het wordingsproces. De vraag is niet alleen wat een zaak, een richting, een beweging op zich zelf is, maar hoe zij geworden is, wat zij is.

Dat verklaart den ijver, waarmede aan gene zijde van den oceaan de historische geest werkt, maar het wijst ook aan waarin klaarblijkelijk de waarde van de historische studie ligt, voor het onderwijs aan het seminarie. En dat geldt van al de verschillende groepen van wetenschappers, die er toe behooren.

Neem bijv. het gebied van de Inleiding. Wij leven in een tijd van ontkenning. Alles schijnt te beven onder de aanvallen van een afbrekende en dikwijls aanmatigende critiek.

Nu baat de struisvogelpolitiek ons niet. Het feit, dat wij met opzet de oogen trachten te sluiten voor het onaangename gezicht, dat de muren van onze vesting onder de onophoudelijke aanvallen van den vijand klaarblijkelijk ineensinken, en dat er bressen in geschoten worden, die vol zijn van binnendringende vijanden, zal onze stelling niet bevleigen. Evenmin als het een geest, die naar waarheid zoekt, bevredigen zal.

Wij kunnen en mogen onze theologische studenten niet onkundig houden van deze zware aanvallen op de Schrift, zoo zij althans niet onbeschermd ons zullen verlaten, en in de handen van den vijand vallend, dezen een gemakkelijke prooi zullen worden.

Het zekerste middel van verdediging is, hun alles zoo volledig mogelijk mee te deelen. Er zijn menschen om ons heen, die zelf niet in staat zijn om betekenisvol oorspronkelijk werk op dit gebied te leveren of zelfs met verstand den reuzenarbeid te volgen, door anderen verricht, maar die over deze dingen redeneeren met het vertrouwen van absolute zekerheid en onweerlegbaar bewijs, en die met welgevallig zelfbehagen en medelijdende minachting voor allen, die het wagen hun orakelspreuken in twijfel te trekken, breede stukken van deze welg tierende ketterij aan jonge mannen voordienen, die nog geheel ongeschikt zijn om de voorgestelde bewijzen te onderzoeken, of te ziften tusschen hetgeen feit is en wat niet anders is dan een bloote onderstelling. Maar degene, die de geschiedenis der inleiding bestudeert, slaat intusschen rustig de worsteling gade tusschen de reuzen op dit gebied, en doet dit met diepgaande belangstelling en hoopvol vertrouwen. Want het slagveld achter hem, dat zich uitstrekt tot den ver-verwijderden horizon, is bedekt met de overblijfselen van oorlogswerktuigen, die eens in den aanval zijn gebruikt; met in de lucht gesprongen theorieën en elkaar weer sprekende onderstellingen, die reeds lang onbruikbaar zijn gebleken, en met de lijken der verlagenen, die bij den stormloop zijn omgekomen. Reeds tientallen van jaren woedt de strijd het hevigst om de vraagstukken, die betrekking hebben op den Pentateuch en den Hexateuch, en gaat het proces van de reconstructie van het Oude Testament al sneller voort, terwijl de leiders bij dezen aanval in de wildste theorieën zich verliezen, en onderling het hopeloos onens zijn.

En terwijl hij dien strijd gadeslaat, denkt de beoefenaar van de Inleidingswetenschap aan den bitteren aanval op het Nieuwe Testament, door de Tubingenschool een halve eeuw geleden, en voelt hij dat hij vertrouwen en wachten kan.

Indien iemand twijfelt, of er grond is voor dat vertrouwen, laat hij dan lezen wat Prof. Rousset uit Erlangen in de Theologische Rundschau van Januari 1879 zeide. Hoewel deze schrijver zelf een criticus is en volstrekt niet staat op het standpunt der traditie, roept hij toch met minachting uit: „Wat is er geworden van al deze verschillende bronnen; deze latere bewerkers en redacteurs, die men trachtte te vinden in de Evangelien, de Handelingen der Apostelen, de Openbaring, ja zelfs in de brieven van Paulus? Zij zijn vergeten en verdwenen. Julicher heeft en dat volkomen terecht in zijn arbeid, zonder zelfs naar ze om te zien, met stilzwijgen hen voorbijgegaan, de mannen met de hypothese van een dag.”

Er is goede troost in dit getuigenis van een zoo gezaghebbend Duitsch theolog.

Want is de lucht niet nog dik van de rook, die opstijgt van het slagveld waar de strijd gestreden wordt op het gebied van het Oude Testament? En begint toch niet nu reeds de dageraad van een beteren dag voor ons aan te breken? Is niet de oude leuze van de critiek van het Oude Testament: „Eerst de profetie en dan de wet — aan het waggelen geraakt voor onze oogen, en hebben de Duitsche hoogescholelen geen ander geluid doen hooren, toen de geleerden het spoor vonden naar Nippur? Hebben niet Jeremias van Leipzig en Muller van Weenen, moedig zich opgemaakt om te bevestigen de volgorde, die de traditie eischte: „eerst de wet en dan de profetie.”

De oude Bijbel heeft de aanvallen van

eeuwen weerstaan, en zal zoo doen tot het einde toe.

Zoo blijkt het, hoe ook in deze richting, de studie der historie voor den student in de theologie van het hoogste belang is.”

Wat Prof. Dosker hier opmerkt, is volkomen juist. Het Calvinisme wil geen struisvogelpolitiek.

Toen Mr. Levy onlangs aan de Vrije Universiteit verweert, dat haar leerlingen zeker niets zouden vernemen van de Tubingenschool of van de Babylonische ontdekkingen, toonde hij door zulk een dwaas zeggen, dat hij van de Calvinistische opvatting van studie geen oortje begrip had.

Eer zou omgekeerd kunnen geklaagd worden, gelijk Prof. Dosker doet, dat de mannen der critiek gewoonlijk al wat tegen hen aangevoerd wordt, stilletens laten rusten.

Wie aan de Goddelijke autoriteit der Schrift geloof, kan rustig het einde van den strijd tegen de Schrift afwachten. Haar aanvallen gelijken op het leger der Midianieten.

In de duisternis van den nacht sloegen zij niet den vijand, maar hun eigen medestanders dood.

Groenloopen.

De pas verschenen brochure van een hoogleeraar: *Groenloopen, een ernstig woord aan ouders en voogden van aanstaande studenten*, uitgegeven bij de boekhandelaars Hoveler en Wormser, legt den vinger op een wonde plek van ons universitair leven.

Het groenloopen, novitaat, of hoe men het noemen wil, is aan onze rijksuniversiteiten allengs zoo ontaard, dat een groot deel der studenten weigert zich aan deze „ontbolstering” te onderwerpen en aan de gemeentelijke Universiteit te Amsterdam het verplichte groenloopen reeds is afgeschaft moeten worden, omdat anders het corps geheel zou verloopen.

Reeds dat feit nu, het opkomen van Bond naast Corps, wijst er op, dat in dit groenloopen something rotten was. Wanneer een groot deel onder studentenwereld liever bespottend en achteruitzetting verdraagt, dan aan de verneederende behandeling en de zedelijke kwellingen van het novitaat zich te onderwerpen, dan moet de beker wel overgelopen zijn. En de ontvellingen, die nu en dan in de pers over dit groenloopen geschieden, deden de vraag rijzen, of hier van hooger hand niet diende ingegrepen te worden.

Over het novitaat zelf willen wij den staf niet breken. Aan elke school is het gewoonte, dat de pas aangekomenen een tijdlang wat geplaagd en ontbolsterd worden. Dit ligt in den aard der zaak en herhaalt zich heel het leven door. Wie pas op een nieuw terrein zich bewegen gaat, is nog groen, toont zich onbeholpen, moet nog leeren in dien kring zich in te burgeren. En wanneer de anderen door jaarlijk geestige scherts en snaaksche invallen de overgangperiode korter helpen maken, dan steekt daarin op zichzelf geen het minste kwaad.

Maar zóó is het groenloopen aan onze Rijksuniversiteiten niet.

De hoogleeraar — van wien wij het alleen betreuren, dat hij zijn naam niet genoemd heeft, want bij een dergelijk Jaccuse moet men ook den moed hebben met open vizier te strijden, — heeft met niets sparende hand een taferel van dit groenloopen ontworpen, waarbij men soms vraagt, of in een beschaafd christelijk land zulke beestachtigheden mogelijk zijn.

Men begrijpt het niet, dat in de kringen onzer studenten, die dan toch de slof patriae zijn, het zedelijk peil zoo diep is gedaald. Een vloek, zooda alleen in de laagste achterbuurten wordt gehoord. Een spotten met God en kwetsen van het zedelijk gevoel. Een vreedheid, die aan ziekelijk sadisme denken doet. Een invlijden van de jongere studenten in diepten van ongerechtigheden, die niet eens met name mogen worden genoemd. Dat is het ontgroenen aan onze Universiteiten geworden. En al heeft de hoogleeraar met zeer schrille kleuren het beed' geteekend en al zullen er op den regel wel uitzonderingen bestaan, wat de hoogleeraar ten slotte als bewijs aanhaalt: de bittere klachten door de praesides van de studentencorpsen over het groenloopen geslaakt, zijn getuigenissen, die niet kunnen geraakt worden.

Trouwens, het schandaal te Leiden met den zoon van een der hoogleeraren geschied, spreekt in dat opzicht boekdelen. Dat het studentencorps, in plaats van den Senaat, die tegen dien gruwel optrad, te steunen, feitelijk hem een motie van wantrouwen gaf en vóór de schuldige partij koos, toont wel hoe algemeen het kwaad is.

Wij zijn daarom dankbaar, dat een hoogleeraar aan een der Rijksuniversiteiten den moed had, het mes diep in de wonde te zetten. Het is meer dan tijd, dat dit groenloopen onder het protest en de verachting van alle edeler-denkenenden bezwijkt.

Uit de Pers.

De rede, die Dr. Rullman te Garijp hield bij gelegenheid van het gouden jubileum der Theol. school, verdient de aandacht door het rijk historisch overzicht van hetgeen aan de wording der school voorafging.

Uit de *Friesche Kerkbode* nemen wij daarom dit verslag over:

Door het Locaal Comité te Garijp voor het Gouden Jubileum der Theol. School, werd op den 18 Mei, in de Geref. Kerk aldaar, een openbare Vergadering gehouden, waarin Dr. J. C. Rullman, met het oog op dit 50-jarig bestaan, een rede hield.

Spreek-
rijheid
t
lvormet
niet ver-
dikant, ga-
toch later
wel degelij-
had aange-
Garijp dai-
twist, die
een plaats
optreedt v-
De wel-
het Comité
had afg-
voorteeen
spreek, w-
bidt, is t
Sion Gods
lijke te t
dienen kan
niet inlate
de Theod
leven om
de vraag
niet kenn
al het be-
digen toes
op te hel
Gods in t
pas breed
woordigen
een stuk
ons ook,
van tHee
Alans
toonde sp
voor de t
gewest d
de Kerke
en der S
toch is d
lende, v
machteloo
der Geref
te moeten
wijlen en
verbreking
zoeken d
was pijn
bloedend
ook uitv
schen bro
Nieman
ding als
in eigen
sterdams
Ds. Schol
maar teg
Prinster
van de H
Door d
gevolgen
groenloop
scheiden
omreden
Amsterdam
de gemeet
sche gem
leden der
Velien ge
Hoveler.
Hervormd
Wormser
instaan.
En voo
Overheid
haar oors
hij sinds
t groeuen
vinden, d
schap sta
de Jone G
Tengeve
gemeente,
onder W
Geref. B
loopen v
scheiden
aanstoten
een Kerk
Als Kerk
digheld te
eeniging
en catechi
vragen, of
ook met e
gevan, da
zich in d
ook aldus
Tot bev
ontwikkel
dezer vrs
loosbaar, z
De beh
zoo min
den Gert
De Ger
konden,
niger T
ner pred
meer vel
dan ook
Synode
Zevental
stond.
Maar
een Sem
Met d
weilige
het aant
spoedig
meer heb
het leera
Verstol
School, z
bij de d
waren di
den van
predikant
maar nu
en hield
Theologie
Het is
in 1840
Provincie
baanten, z
belanden
thans nu
want on
School h
mens va
dere in.
Kortom